

Muggsoppallergi bak sammensatte lidelser?

I Tidsskriftet nr. 13–14/ 2009 beretter Brit Haver om sine og en kollegas opplevelser i muggsoppbefengte kontorer (1). Frustrasjonen hennes når plagene ikke passet ovenens med alle testene tatt på kontorene, og over tvetydige allergitest, kjenner jeg godt igjen fra utallige pasienter jeg har hatt i løpet av de siste 20 årene.

Det er lite kjent at plagene grunnet muggsoppallergi ikke begrenser seg til luftveiene. Også leddsmerter, irritert tykktarm, kronisk tretthet, astma og til og med panikkangst er blitt rapportert (2). Haver skriver at de er blitt påført langvarige plager som sannsynligvis aldri går helt tilbake, til tross for sanering av alle kjente faktorer som vedlikeholder plagene. Men soppene man er blitt allergisk mot, kan fremdeles vokse i bihuler, lunger og tarm (3). Muggsoppene kan også kryssreagere med *Candida albicans* som finnes hos ca. 80% av befolkningen i Vesten, med brød- og ølgjær og med muggsoppantigener i mat. Sistnevnte finnes i eddik, de fleste typer alkohol, E330–333 (sitronsyre), røkt mat m.m. (4).

Når man først er blitt allergisk mot muggsopper fra kontoret, vil man kunne fortsette å reagere på steder der det finnes sopp eller soppspor. Jeg har ennå til gode å møte en person som blir dårlig med symptomer fra ledd/muskler/luftveier/psyken i tåke og regn (ikke vind og kulde), som ikke har muggsoppallergi. Det typiske for muggsoppallergi-plager er at de forsvinner når man reiser til varmere land eller inntar store doser antihistaminer.

I det siste er mistanken om muggsopper i det kommunale drikkevannet også blitt bekreftet (5). Er det ikke mulig at uoppdagede soppallergier skjuler seg bak mange «sammensatte lidelser»?

Rekombinante allergener er langt bedre egnet enn soppekstrakter for testing (6). For å bevise en allergisk reaksjon mot soppantigener på kontoret er imidlertid pasientens IgG2-reaktivitet mot luftpartikkelprøver å foretrekke (7).

Heiko Santelmann
Oslo

Litteratur

1. Haver B. To syke professorer i et galehus. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129: 1366–7.
2. Santelmann H, Howard JM. Yeast metabolic products, yeast antigens and yeasts as possible triggers for irritable bowel syndrome. Eur J Gastroenterol Hepatol 2005; 17: 21–6.

3. Ponikau JU, Sherris D, Kern E et al. The diagnosis and incidence of allergic fungal sinusitis. Mayo Clin Proc 1999; 74: 877–84.
4. Santelmann H, Lærum E, Rønnevig J et al. Effectiveness of nystatin in polysymptomatic patients. A randomized, double-blind trial with nystatin versus placebo in general practice. Fam Pract 2001; 18: 258–65.
5. Hageskal G, Knutsen AK, Gaustad P et al. Diversity and significance of mold species in Norwegian drinking water. Appl Environ Microbiol 2006; 72: 7586–93.
6. Cramer R. Molecular cloning of *Aspergillus fumigatus* allergens and their role in allergic bronchopulmonary aspergillosis. Chem Immunol 2002; 81: 73–93.
7. Trautmann C, Dill I. IgE- und IgG-Reaktivität von Atopikern gegen Pilzsporen in Luftpartikelproben. Abstrakt. Mycoses 2000; 43: 261.

Norsk søkeverktøy for medisinske koder

I Tidsskriftet nr. 8/2009 ble det presentert et danskutviklet søkeverktøy som kunne hente frem diagnosekoder og operasjonskoder (1).

Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren (KITH) er av Helsedirektoratet tildelt den nasjonale oppgaven med teknisk og faglig å forvalte de medisinske kodeverkene. Senteret arbeider kontinuerlig med å ajourføre kodeverkene, besvare spørsmål knyttet til bruk av de medisinske kodeverkene og tilbyr gode søkeverktøy.

KITH tilbyr et gratis norskutviklet søkeverktøy for diagnosekoder og prosedyrekoder på <http://finnkode.kith.no>. Dette søkeverktøyet inneholder oppdaterte koder for kodeverkene ICD-10, NCMP, NCSP, BUP og ICPC-2.

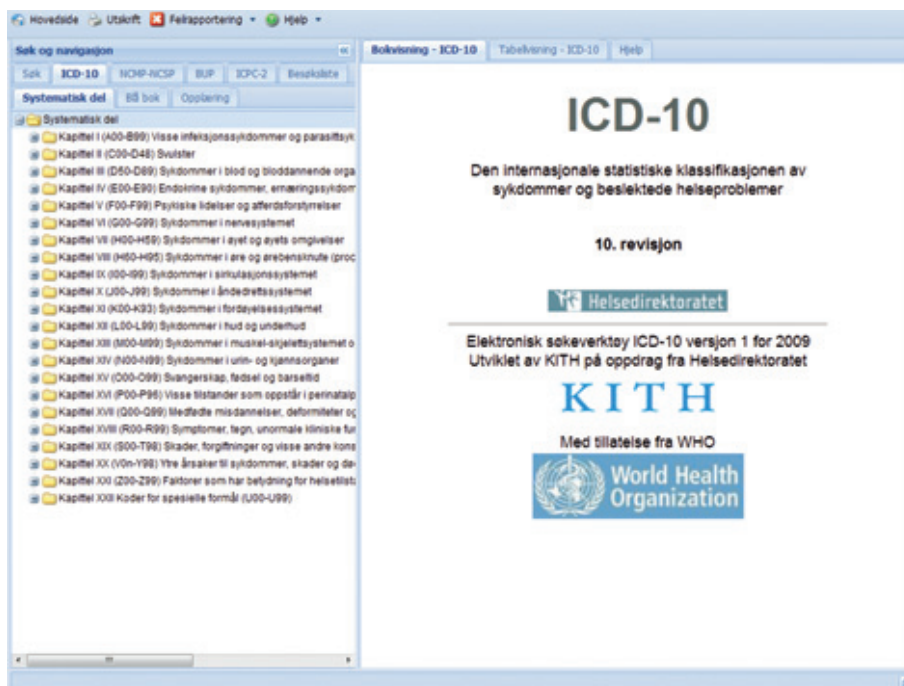
<http://finnkode.kith.no> inneholder mer beskrivelse av de enkelte kodene enn det danske søkeverktøyet. All informasjon om kodene som er i f.eks. ICD-10-boken finnes i søkeverktøyet, og innholdet er alltid oppdatert. Utover å gjennomføre søk kan brukeren bla i kapittelstrukturen og klikke seg nedover i hierarkiet i kapitlene. På nettsiden finner man også oppdatert veiledning i bruk av kodeverkene, og annen informasjon, slik som liste over særkoder, som endrer seg fra år til år.

Spørsmål rundt bruk av kodeverkene eller søkeverktøy kan rettes til kodehjelp@kith.no. Vi er også takknemlig for å motta forslag til synonymer for søkeord og andre forbedringer.

Ole-Fredrik Melleby
KITH

Litteratur

1. Kähler U. Nytt digitalt verktøy for medisinske koder. Leserbrev. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129: 772.

Illustrasjon fra FinnKode av klikkbar oversikt over kapitlene i ICD-10